

Aydeline Jones

From: Virgina Rollan
Sent: Tuesday, March 30, 2021 3:34 PM
To: Aydeline Jones
Subject: FW: Informatie Rekenkamer op Bonaire
Attachments: profielschets lid Rekenkamer Bonaire 20200203.docx; stappenplan rekenkamer Bonaire.pdf

Bon tardi Aydeline,
Svp inboeken e mail + profielschets + stappenplan.
E tin ku bai huntú ku e uitnodiging di presidium.
Saludo,
Gina

Griffie ER Bonaire	
Ingek.:	MAR 30 2021
Volgnummer:	ER-2021000203
Griffier:	Uitv.:

Van: Shuzelle Pieter
Verzonden: Tuesday, March 30, 2021 2:04 PM
Aan: Virgina Rollan
Onderwerp: FW: Informatie Rekenkamer op Bonaire

Ter info

From: Schrama, Marianne [mailto:Marianne.Schrama@minbzk.nl]
Sent: Tuesday, March 30, 2021 12:12 PM
To: Shuzelle Pieter
Cc: p.hofstra@rekenkamer.rotterdam.nl; R.Willemse@rekenkamer.rotterdam.nl; juridischcluster.kr; Horn, Sarah van der
Subject: RE: Informatie Rekenkamer op Bonaire

Beste Shuzelle,
Dank voor je bericht. Hieronder de antwoorden op je vragen. Kun je hiermee voldoende uit de voeten?
Groeten, Marianne

Voorgeschiedenis

De lokale rekenkamer is een belangrijke schakel voor een transparante publieke verantwoording en controle in deugdelijke financiële processen op lokaal niveau.

In artikel 95 van de WolBES is bepaald dat de eilandsraden gezamenlijk bij eilandsverordening een gezamenlijke rekenkamer dienen in stellen. Alhoewel deze rekenkamer al sinds 2010 operationeel had moeten zijn, is deze tot op heden niet operationeel geworden doordat Saba er niet in slaagde een rekenkamerlid aan te leveren. In overleg met de Algemene Rekenkamer en met de drie BES-eilanden zijn de mogelijke ontwikkelingsrichtingen geïnventariseerd. Na afweging van alternatieven en in overleg met de eilanden is gekozen voor het instellen van een zelfstandige rekenkamer per eiland. De eilanden zullen daartoe elk een eilandsverordening moeten vaststellen. Met het volgen van deze koers wordt vooruitgelopen op een toekomstige wetwijziging van de WolBES. De Staatssecretaris van BZK heeft de Tweede Kamer in 2020 geïnformeerd over deze koerswijziging.

In het Bestuursakkoord Bonaire is afgesproken dat OLB en BZK het oprichten van een Rekenkamer oppakken. Het BC heeft in 2019 informeel te kennen gegeven het reëel te vinden een eigenstandige rekenkamer in te richten. Ingeschat wordt dat voldoende geschikte rekenkamerleden gevonden kunnen worden. De omvang van Bonaire is ook groot genoeg voor een zelfstandige rekenkamer (vergelijkbaar met bijv. Anguilla met 15.000 inwoners met ook een eigenstandige rekenkamer).

Het OLB heeft eind 2019 in een subsidieverzoek al gevraagd om financiële ondersteuning om de rekenkamer op te zetten. Deze middelen zijn in een verzamelsubsidie toegekend.

Vervolg

Gestart kan worden met het opzetten en operationaliseren van een rekenkamer voor het Openbaar Lichaam Bonaire. Daarvoor is het van belang een eilandsverordening vast te stellen om de lokale rekenkamer mogelijk te maken. Op St. Eustatius is inmiddels een nieuwe verordening vastgesteld op basis waarvan daarna een lokale rekenkamer is ingesteld. Deze verordening kan als basis dienen voor de nieuwe verordening voor Bonaire. BZK is momenteel bezig met een concept verordening voor Bonaire gereed te maken waarvan desgewenst gebruik gemaakt kan worden.

Als deze verordening vervolgens is vastgesteld kunnen lokaal leden worden geworven. Daarvoor treft u in de bijlage een profielschets die u desgewenst kunt gebruiken.

Zodra de leden zijn beëdigd kan de rekenkamer van start. Rekenkamer Rotterdam heeft aangegeven te kunnen ondersteunen bij het opzetten van de rekenkamer en een opleidingstraject voor de leden. Rekenkamer Rotterdam heeft daarvoor op verzoek van uw voorganger ook een voorstel gestuurd (zie bijlage). U kunt de opdracht aan de rekenkamer Rotterdam alvast voorbereiden zodat deze onmiddellijk in actie kan komen wanneer uw rekenkamerleden zijn benoemd.

Stappenplan

In het overzicht hieronder staan de stappen die gezet moeten worden om tot een operationele rekenkamer te komen.

Stap	Actie	Wie
1	Voorstel Rekenkamer Rotterdam voor ondersteuning bij opzetten rekenkamer opvragen	OLB - afgerond
2	Opdracht verlenen aan Rekenkamer Rotterdam	OLB
3	Verordening aanpassen	OLB (concept via BZK)
4	Vaststellen verordening	Eilandsraad OLB
5	Profiel voor rekenkamerleden checken	OLB (concept in bijlage)
6	Rekenkamerleden werven	OLB iom RR
7	Benoemen rekenkamerleden	Eilandsraad OLB
8	Praktische kant organiseren voor trainingen en werksessies (tijdig uitnodigen (4 sessies) en locaties vastleggen)	OLB (iom BZK)
9	Trainingen / opleiding rekenkamerleden en werksessies voor alle actoren	RR
10	Eerste vergadering	Rekenkamer OLB

Van: Shuzelle Pieter <shuzelle.pieter@bonairegov.com>

Verzonden: woensdag 24 maart 2021 16:59

Aan: Schrama, Marianne <Marianne.Schrama@minbzk.nl>

CC: p.hofstra@rekenkamer.rotterdam.nl; R.Willemse@rekenkamer.rotterdam.nl

Onderwerp: Informatie Rekenkamer op Bonaire

Beste Marianne,

Op 9 maart jl. hebben we elkaar via Zoom gesproken over de stand van zaken met betrekking tot opzetten van een Rekenkamer. Ik heb met jullie afgesproken dat ik de eilandsraad eerst wil informeren hierover en na hun akkoord en met jullie hulp zou er gestart kunnen worden met de eerste stappen. Inmiddels heb ik al het e.e.a. ontvangen van Paul waarvoor dank.

Om het proces effectiever en efficiënter te laten lopen verzoek ik je vriendelijk om schriftelijk aan te geven wat de bedoeling precies is zodat de raad ook naar behoren geïnformeerd wordt. Ik wil namelijk voorkomen dat ze instemmen met iets zonder te beschikken over alle relevante informatie. Tevens verzoek ik je om mee te nemen waarom er een Rekenkamer Bonaire i.p.v. een Rekenkamer BES zou moeten komen. Mocht je documentatie hierover hebben, kan dat ook verstuurd worden als bijlage.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

mr. Shuzelle Pieter

Griffier

Passangrahan

Plasa Reina Wilhelmina 2

Kralendijk, Bonaire, Caribisch Nederland

T: (+599) 715 5354

E: Shuzelle.pieter@bonairegov.com

W: www.eilandsraad.com

Dit e-mail bericht is vertrouwelijk en uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde. Gebruik door en verstrekking aan anderen is niet toegestaan en onrechtmatig. Indien u niet de geadresseerde bent, verzoeken wij u derhalve de afzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht uit uw bestanden te verwijderen. Het Openbaar Lichaam Bonaire en haar bestuursorganen sluiten voorts iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de inhoud van dit bericht en eventuele bijlagen. Het bericht geldt bovendien niet als officieel besluit maar is informatief van aard, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen. U kunt geen rechten ontlenen aan toezeggingen van ambtenaren die daartoe niet bevoegd zijn. Het Openbaar Lichaam Bonaire spant zich in te voorkomen dat zich virussen in de bijlage(n) bij dit bericht bevinden. Desondanks dient u zelf de bijlage(n) te controleren op virussen. Het Openbaar Lichaam Bonaire sluit iedere aansprakelijkheid uit voor schade (aan uw computer of computersysteem) door virussen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

PROFIELSCHETS

De eilandsraad van Bonaire zoekt voor de Rekenkamer Bonaire leden van het college

DE ORGANISATIE

Bonaire zal op korte termijn kunnen beschikken over een eigen rekenkamer, de Rekenkamer Bonaire. Dit is het geval als de door de eilandsraad Bonaire vastgestelde verordening tot instelling van de rekenkamer in werking is getreden.

De Rekenkamer Bonaire heeft als taak de doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid en transparantie van het door het eilandsbestuur (d.w.z., het bestuurscollege, de gezaghebber en de eilandsraad) gevoerde bestuur te onderzoeken met als doel bij te dragen aan de verbetering van het openbaar bestuur op het eiland.

De rekenkamer rapporteert aan de eilandsraad, maar is er ook voor de burgers van Bonaire. Die hebben het recht te weten hoe zijn/haar eilandsbestuur functioneert en of die het gemeenschapsgeld goed besteedt. Het gaat er daarbij vooral om of het bestuur de beoogde producten en effecten weet te realiseren. Daarom zijn de rapporten van de rekenkamer openbaar, de rekenkamer houdt het eilandbestuur een spiegel voor en de burgers kunnen in die spiegel meekijken.

De Rekenkamer Bonaire is onafhankelijk en bepaalt zelf wat zij onderzoekt, hoe zij dat doet en hoe en wanneer zij daarover rapporteert. Wel kan de eilandsraad en het bestuurscollege verzoeken doen aan de rekenkamer om bepaalde onderzoeken in te stellen.

De Rekenkamer Bonaire bestaat uit ten minste twee collegeleden. De benoeming door de eilandsraad geldt voor een periode van zes jaar. Een van de leden fungeert als voorzitter.

DE OPGAVE

De Rekenkamer Bonaire staat nog helemaal aan het begin van zijn bestaan. Van het college van de rekenkamer wordt daarom verwacht dat hij een visie neerlegt over de wijze waarop de rekenkamer toegevoegde waarde voor het openbaar bestuur van Bonaire heeft. Het college zal daar vervolgens zelf invulling aan moeten geven door middel van onder meer een adequaat onderzoeksprogramma.

De rekenkamer doet onpartijdig en onafhankelijk onderzoek en beweegt zich daarbij in het krachtenveld tussen politiek, bestuur en ambtelijke organisatie. Die onafhankelijkheid is wettelijk geregeld en daarnaast gewaarborgd, doordat de rekenkamer beschikt over een eigen budget en over vergaande bevoegdheden om de informatie te verkrijgen die hij nodig acht.

De positie en bevoegdheden van de Rekenkamer Bonaire brengen een navenant zware verantwoordelijkheid met zich mee die hoge eisen stelt aan de kwaliteit van de

onderzoeken, de zorgvuldigheid in haar publieke uitingen en de integriteit van zijn handelen.

UW PROFIEL

Als kandidaat voor de functie van lid van het college van de Rekenkamer Bonaire beschikt u over:

- een academisch werk- en/of denkniveau (of vergelijkbaar) met bij voorkeur een financieel/bedrijfseconomische of bestuurskundige achtergrond.;
- gedegen kennis op het gebied van (onderzoek naar) openbare financiën, openbaar bestuur en bestuurlijke beleidsevaluatie
- een uitstekend gevoel voor de lokale politieke en bestuurlijke verhoudingen en voor de wijze waarop hierop effectief kan worden ingespeeld door de rekenkamer;
- bestuurlijke ervaring in het bedrijfsleven of het openbaar bestuur;
- het vermogen om met een gedoseerde mix van scherpheid en nuance maximaal effectief uw positie en toon te bepalen bij de uitoefening van het ambt; als onderzoeker en oordelaar;
- uitstekende communicatieve en netwerk vaardigheden;
- strategische visie en kracht: met visie op wat de rekenkamer bij te dragen heeft aan het functioneren van het eilandsbestuur bent u in staat een actieve bijdrage te leveren aan de rekenkamer als volwaardig functionerend en gezaghebbend college;
- een goede beheersing van het Nederlands, Engels en bij voorkeur Papiaments in woord en geschrift.

Het college van de rekenkamer bestaat uit ten minste twee personen. Er is sprake van collegiaal bestuur. U bent dan ook een teamspeler.

Het lid van het college van de Rekenkamer Bonaire wordt benoemd door de eilandsraad van Bonaire voor de wettelijke termijn van zes jaar waarna herbenoeming kan plaatsvinden.

Leden van het college ontvangen een jaarlijkse vergoeding voor hun werkzaamheden van 25% van het bedrag bedoeld in artikel 1, eerste lid van het Rechtspositiebesluit eilandgedeputeerden en eilandsraadsleden BES, als voorzitter ontvangt het lid 30% van dit bedrag. Daarnaast ontvangen de leden een toelage ter compensatie van representatie- en andere kosten van 15% van hetzelfde bedrag. Op dit moment bedraagt de totale vergoeding voor een lid \$ @@ en voor de voorzitter \$ @@.

De leden ontvangen daarnaast een vergoeding voor de werkelijke reis- en verblijfkosten.

Comment [SM1]: Wordt geregeld in nieuwe verordening

In verband met de reisafstand en voeling met de regio gaat de voorkeur uit naar een kandidaat woonachtig op Bonaire of in de regio.

De functie van lid van het college van de Rekenkamer Bonaire is onverenigbaar met andere functies in het openbaar bestuur (zie artikel @@ van de verordening Rekenkamer Bonaire). Bij het beoordelen van de kandidaten zal ook kritisch worden gekeken naar andere belangen die onverenigbaar zijn met het ambt van collegelid.

SOLLICITEREN

Heeft u vragen over functie of procedure? Bel dan @@@ of de voorzitter van de selectiecommissie, @@

Uw sollicitatie: vòòr @@.
Bij voorkeur per mail aan @@ of per post t.a.v. @@.

Comment [SM2]: Nog invullen

datum onderwerp
3 december 2019 stappenplan ondersteuning Rekenkamer Bonaire

pagina auteur
1 van 5 RW

1. **inleiding**

Vanaf 10 oktober 2010 zijn Bonaire, Sint Eustatius en Saba bijzondere gemeenten van Nederland. Deze bijzondere gemeenten moeten aan grotendeels dezelfde eisen voldoen als gemeenten in Nederland. Eén van deze eisen is dat de bijzondere gemeenten na twee jaar een gezamenlijke rekenkamer hebben ingesteld.

De Rekenkamer Rotterdam (RR) is in 2010 door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) via de Algemene Rekenkamer benaderd met de vraag of zij een rol zou willen vervullen bij het realiseren en functioneren van de Gezamenlijke Rekenkamer Bonaire, Sint Eustatius en Saba, de RBES. Ook vanuit de eilandsraden van Bonaire en Sint Eustatius is toentertijd deze wens geuit. De RR heeft aangegeven hier graag toe bereid te zijn en is in 2012 daarmee gestart.

2. **stand van zaken**

Sindsdien zijn verschillende zaken ondernomen en tot stand gekomen. Zo hebben de drie eilandsraden de noodzakelijke eilandsverordening voor de gezamenlijke rekenkamer vastgesteld, waarna deze door de rijksvertegenwoordiger is goedgekeurd. Vervolgens is een profielschets voor de te benoemen leden opgesteld en is de werving gestart. Dit heeft voor Bonaire in 2014 daadwerkelijk tot een benoeming geleid.

Tijdens een bezoek van een vertegenwoordiging van de eilandsraden van Bonaire en Sint Eustatius aan de Rekenkamer Rotterdam (juni 2015) is door hen de wens geuit om zo snel mogelijk daadwerkelijk met de rekenkamer van start te gaan en bij het operationeel maken van de rekenkamer opnieuw ondersteuning van de Rekenkamer Rotterdam te krijgen.

De Rekenkamer BES is tot op heden niet operationeel geworden en het namens Bonaire benoemde lid heeft zich inmiddels teruggetrokken. Onlangs heeft het Openbaar Lichaam Sint Eustatius de Rekenkamer Rotterdam gevraagd om voor Sint Eustatius een afzonderlijke rekenkamer in te richten. Hoewel de WolBES voorziet in een gemeenschappelijke rekenkamer, wordt de urgentie dermate hoog geacht, dat de staatssecretaris heeft besloten de Gemeentewet boven de WolBES te laten gaan. Dit maakt de instelling van separate rekenkamers voor Bonaire en Sint Eustatius mogelijk. In het geval van Sint Eustatius heeft de RR reeds een separaat voorstel aan het ministerie gedaan.

Ook vanuit Bonaire is er behoefte om vervolgstappen te zetten naar een eigen rekenkamer. In dit document worden in paragraaf 3 de stappen uiteengezet die gezet zouden moeten worden om tot een volwaardige en functionerende rekenkamer te komen. Deze stappen zijn een weerslag van de wensen en behoeften die toentertijd zijn geuit door de eilandsraden en het toenmalige lid van de rekenkamer namens

Bonaire. Vervolgens is in paragraaf 4 de mogelijke betrokkenheid van de Rekenkamer Rotterdam beschreven. In paragraaf 5 wordt de mogelijke dekking daarvan beschreven, waarbij een bijdrage van het ministerie van BZK wenselijk is.

3. te nemen stappen

3-1 aanpassen eilandverordening

Nu wordt geopteerd voor een afzonderlijke rekenkamers voor Bonaire en Sint Eustatius dient de bestaande eilandverordening ingetrokken te worden en een nieuwe te worden opgesteld.

3-2 beschikbaar stellen middelen

De eilandsraad van Bonaire moet de nodige middelen ter beschikking stellen voor een goede uitoefening van de werkzaamheden door de rekenkamer. Daarbij gaat het om financiële middelen en personele inzet.

datum
3 december 2019

pagina
2 van 5

financiën

Het is aan de eilandsraad om de hoogte van het budget te bepalen. Er bestaat geen maatstaf voor de omvang van het budget. Ook bij de gemeenten in Nederland wordt dit heel verschillend ingevuld. Als vuistregel zou kunnen worden gehanteerd dat een kwalitatief goed rekenkameronderzoek minimaal 40-50 dagen kost. Dat betekent dat één onderzoek € 32.000 – € 40.000 kost. Daar bovenop komen nog de vergoedingen voor de leden van de rekenkamer zelf en de kosten van eventuele secretariële ondersteuning. De uiteindelijke onderzoekskosten zijn afhankelijk van onder meer het aantal onderzoeken en diepgang en reikwijdte ervan. Tijdens werksessies met de leden van de rekenkamer en eilandsraden (zie paragraaf 4-2) zou duidelijkheid moeten worden verkregen over de uiteindelijk benodigde middelen.

personeel

Een eigen apparaat lijkt om de volgende redenen, economisch en praktisch gezien, geen logische keuze:

- de grootte van het eiland in termen van beleid en budget;
- het daaraan gerelateerde (beperkte) aantal onderzoeken per jaar;
- de relatief zeer hoge overhead bij een centrale rekenkamervestiging (huisvesting c.a. en reiskosten);
- de benodigde diversiteit aan expertise.

Het meest doelmatige is dan ook samenwerking met een extern bureau dat beschikt over de nodige expertise op het gebied van rekenkameronderzoek.

De samenwerking zal moeten worden verankerd in een overeenkomst waarin de afspraken worden vastgelegd en zijn geconcretiseerd.

3-3 benoemen leden en voorzitter

Voor de Rekenkamer Bonaire dienen nieuwe leden te worden geworven. Er is reeds een profiel. Er dienen ten minste twee leden te zijn.

Tijdens de eerste vergadering van de rekenkamer zal een voorzitter moeten worden aangewezen. Conform artikel 4 van de momenteel formeel vigerende verordening is er sprake van roulerend voorzitterschap waarbij elk van de leden voor een periode van twee jaar voorzitter is. In de eerste vergadering besluit de rekenkamer over de volgorde van de roulatie.

Na deze stap is de Rekenkamer Bonaire feitelijk operationeel en kan zij beginnen met de uitvoering van haar (onderzoeks-)taken.

3-4 reglement van orde

De Rekenkamer Bonaire moet een reglement van orde opstellen en openbaar maken. De wet bevat geen voorschriften over de inhoud van dit reglement. Het is tenminste van belang in dit reglement zaken te regelen omtrent:

- vergaderfrequentie;
- vergaderlocatie;
- voorzitterschap;
- secretarisfunctie;
- besluitvorming;
- publicatie;
- communicatie.

datum

3 december 2019

pagina

3 van 5

Maar ook zaken zoals,

- keuze en programmering van onderzoeken;
- aansturing onderzoeken;
- bezetting onderzoeksteams (inhuur/uitbesteding).

Dit reglement moet zo spoedig mogelijk na instelling van de Rekenkamer Bonaire door het bestuur van de rekenkamer worden vastgesteld.

3-5 visie / strategie

De wet en de eilandverordening geven kaders op hoofdlijnen waarbinnen de rekenkamer haar taken moet en kan uitvoeren. Het is raadzaam dat de rekenkamer in aanvulling hierop haar visie/strategie formuleert voor de invulling van haar onderzoekstaak. Die visie/strategie zou bijvoorbeeld betrekking kunnen hebben op:

- aantal onderzoeken per jaar;
- de selectie van onderzoeken (welke keuzecriteria);
- mate waarin bijdrage per eiland een rol kan spelen bij de selectie;
- de onderzoekscapaciteit (eigen/inhuur).

3-6 onderzoek(s)programmering

De laatste stappen die nodig zijn om te kunnen spreken van een volledig operationele rekenkamer is het op- en vaststellen van een onderzoeksprogramma door de rekenkamer en de daarop volgende feitelijke uitvoering. Zoals hiervoor is aangegeven is het meeste logische om voor het laatste een externe partij in te huren.

4. betrokkenheid RR

4-1 gewenste ondersteuning

De Rekenkamer Rotterdam is door de toenmalige eilandsraad en het voormalige lid van de rekenkamer gevraagd ondersteuning te bieden. De gewenste ondersteuning richt zich vooralsnog op drie zaken:

- het zorgdragen voor een eilandverordening;
- de inrichting van de rekenkamer;
- kennisvermeerdering / trainingen.

4-2 inrichting rekenkamer

Zoals aangegeven dient de inrichting van de rekenkamer aan een aantal (formele) vereisten te voldoen. De RR kan ondersteuning bieden bij het opstellen van:

- het reglement van orde;
- de visie / strategie;
- het onderzoeksprogramma.

Een en ander vindt uiteraard in nauw overleg plaats met de leden van de rekenkamer plaats, zowel wat betreft de inhoud als de reikwijdte van de ondersteuning (alleen adviseren of ook opstellen).

Een niet te vergeten onderdeel is de begroting van de rekenkamer. Hiertoe dient de eilandsraad budget ter beschikking te stellen. Zoals hiervoor is aangegeven moet voor één onderzoek per jaar gerekend worden met een bedrag van tussen de € 32.000 en € 40.000 directe onderzoekskosten plus vergoedingen voor de leden en kosten voor eventuele secretariële ondersteuning. De RR kan ondersteuning bieden door met een begrotingsvoorstel te komen.

datum
3 december 2013

pagina
4 van 5

kennisvermeerdering / werksessies

De kennis op Bonaire van rekenkameronderzoek in duale verhoudingen is naar verwachting beperkt. De RR zal door middel van werksessies en het beschikbaar stellen van instructies e.d. bijdragen aan het vergroten van die kennis.

De RR zou daartoe werksessies willen organiseren en geven aan alle actoren die voor het eerst met rekenkameronderzoek te maken krijgen:

- de eilandsraad;
- het eilandsbestuur;
- de ambtenaren;
- de leden van de Rekenkamer Bonaire.

In deze werksessies zal de RR onder meer het volgende behandelen:

- de relevante wettelijke kaders;
- de onderzoeksprogrammering;
- het speelveld: politiek, bestuurlijke omgeving en maatschappelijk nut;
- methoden en technieken van rekenkameronderzoek;
- het eigen van rekenkameronderzoek;
- rapportering, met bijzondere aandacht voor het formuleren van bestuurlijke conclusies;
- het ambtelijk en bestuurlijk wederhoor;
- de behandeling in de raad.

De werksessies zullen worden afgestemd op de doelgroep door middel van verdieping op voor hen meer relevante onderdelen.

4-4

na afloop

Na de geleverde ondersteuning heeft de RR er geen bezwaar tegen om betrokken te blijven bij de Rekenkamer Bonaire. Zo is zij bereid te adviseren of vragen te beantwoorden bij eventuele inhoudelijke en procedurele kwesties. Ook is de RR altijd bereid de rekenkamer of eilandsraad te ontvangen wanneer zij in Nederland op bezoek zijn. Aan deze "nazorg" zijn geen extra kosten verbonden.

5.

bekostiging

De begrote kosten voor de verschillende vormen van ondersteuning zijn als volgt:

inrichting

eilandverordening

€ 0

Reglement van Orde (overleggen, opstellen): 16 uur á € 200

€ 3.200

	visie / strategie (overleggen, adviseren): 4 uur á € 200 ¹	€ 800
	onderzoeksprogrammering: 4 uur á € 200 ²	€ 800
	begrotingsvoorstel eilandsraden (overleggen, opstellen): 8 uur á € 200	€ 1.600
	totaal	€ 6.400
	werksessies	
	<i>directe uren</i>	
	inzet directeur RR, 3 dagen (€ 240 per uur)	€ 5.760
	inzet bureauhoofd RR, 3 dagen (€ 160 per uur)	€ 3.840
	<i>voorbereiding</i>	
	inzet directeur RR, 2 dagen (€ 240 per uur)	€ 3.840
	inzet bureauhoofd RR, 2 dagen (€ 160 per uur)	€ 2.560
datum	totaal	€ 16.000
3 december 2019		
	nazorg	
pagina	adviesrol na inwerking en werksessies	€ 0
5 van 5	ontvangsten Nederland	€ 0
	reis- en verblijfskosten	€ 17.600
	<i>totale begroting ondersteuning, incl. reis- en verblijfskosten</i>	€ 40.000

Voor de goede orde wordt benadrukt dat dit bedrag van € 40.000 louter de ondersteuning vanuit de Rekenkamer Rotterdam betreft om de Rekenkamer Bonaire ingericht en operationeel te krijgen. Het bedrag dat in paragraaf 3-2 staat opgenomen is een richtsnoer voor het jaarlijkse benodigde budget voor de daadwerkelijke uitoefening van de activiteiten van de rekenkamer. Tijdens de ondersteuning zal meer duidelijkheid moeten komen welk jaarlijks budget de rekenkamer nodig heeft en kan de RR een begrotingsvoorstel doen (zie paragraaf 4-2). In de verordening zal worden geregeld dat de eilandsraad jaarlijks via haar begroting een budget ter beschikking stelt.

¹ Hierbij wordt ervan uitgegaan dat het vastleggen van de visie en strategie door de Rekenkamer Bonaire wordt gedaan.

² Idem.